

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. C. Prisacari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul recurenteii Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Viorica Guțu împotriva lui Dorin Guțu și Ana Guțu cu privire la partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie a foștilor soți, restituirea îmbunătățirilor în cazul accesiunii imobiliare artificiale și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către reprezentantul apelantei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii, și a fost menținută hotărârea din 28 decembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La data de 16 august 2019, Viorica Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dorin Guțu și Ana Guțu cu privire la partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie a foștilor soți, restituirea îmbunătățirilor în cazul accesiunii imobiliare artificiale și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, din 18 martie 2002 s-a aflat cu pârâțul Dorin Guțu în relație de căsătorie. Din relația de căsătorie, la data de XXX în familie s-a născut fiica acestora XXX.

A menționat reclamanta că, la 16 octombrie 2015 căsătoria acestora a fost desfăcută.

De asemenea, a indicat reclamanta că, după încheierea căsătoriei și până în prezent își are viza de domiciliu înregistrată în casa părintească a pârâtului Dorin Guțu, situată în s. XXX, r-nul XXX și care aparține fostei mame soacre, Ana Guțu.

A comunicat reclamanta că, în anul 2003, în legătură cu situația financiară dificilă din familie, pârâțul Dorin Guțu a mers la muncă peste hotare, în Franța, iar în anul 2005 a plecat și reclamanta la muncă peste hotare, în Franța.

Din banii câștigați împreună peste hotare, la data de 23 decembrie 2009, au cumpărat 2 terenuri agricole, unul cu suprafața de 1,5555 ha și nr. cadastral XXX, iar al doilea teren agricol cu suprafața de 0,9999 ha și cu nr. cadastral XXX, ambele situate în extravilanul s. XXX, r-nul XXX.

Ulterior, la data de 29 octombrie 2010 au mai cumpărat un teren agricol cu suprafața de 1,9999 ha, nr. cadastral XXX situat la fel în extravilanul s. XXX, r-nul XXX. Toate trei loturi de teren sunt înregistrate pe numele lui Dorin Guțu. În prezent aceste terenuri agricole au prețul de piață de 7000 Euro.

De asemenea, a mai indicat reclamanta că, au cumpărat împreună și un tractor de model MTZ - 82.1, plug și remorcă PTS-4 pentru care au achitat prețul de 14 000 Euro.

A mai invocat reclamanta că, muncind cu fostul soț, peste hotare, în Franța, au făcut economii care le-au permis să înceapă construcția unei case pentru familia lor, însă mama-soacră Ana Guțu a fost împotriva ca dâșii să plece din gospodăria ei și să-și construiască altă casă, astfel încât, la insistența mamei-soacre, împreună cu soțul său, pârâtul la caz, au fost de acord de a începe reconstrucția casei părințești a pârâtului.

Astfel, în perioada anilor 2009-2015 din banii comuni obținuți la muncă peste hotarele țării, au construit o anexă la casa veche a casei de locuit a Anei Guțu, în gospodăria ce aparține acesteia din urmă, amplasată în s. XXX, r-nul XXX.

A comunicat reclamanta că, împreună cu pârâtul Dorin Guțu, muncind peste hotare, trimiteau sume bănești Anei Guțu, care nemijlocit ducea contul banilor trimiși de ei, iar tatăl pârâtului, Viorel Guțu răspundea de întregul proces de construcție, organiza constructorii, participa cu forța fizică la construcția casei, fiind totodată și remunerat pentru munca sa.

La 23 decembrie 2015, de către o comisie constituită de administrația Primăriei s. XXX, r-nul XXX, în prezența lui Dorin Guțu, Ana Guțu și reprezentantul său Nina Guțu, la domiciliul lui Dorin Guțu și Viorica Guțu, locuitori ai s. XXX, r-nul XXX, înscrisi în Registrul de evidență a gospodăriilor nr. 28, cont personal XXX, cap de gospodărie fiind Ana Guțu, care este mama lui Dorin Guțu a fost efectuată inventarierea bunurilor mobile și imobile agonisite sau cumpărate cu pârâtul în timpul căsătoriei, fiind indicate bunurile într-un act, semnat de membrii comisiei.

Ulterior, la 14 noiembrie 2018, Dorin Guțu a fost înștiințat prin oficiul poștal pentru a se prezenta la o ședință de mediere pentru a face claritate în privința modului de folosință sau de transmitere a casei construită de foștii soți. Avizul poștal confirmă faptul că scrisoarea a fost recepționată de către pârât, însă până la data de 12 august 2019 nici Dorin Guțu și nici Ana Guțu nu au oferit vreun răspuns la notificare.

A reiterat reclamanta că, la 12 august 2019 s-a întâlnit cu Dorin Guțu și Ana Guțu în fața mediatorului, unde a fost mediat cazul în privința modului de folosire a casei construită împreună cu Dorin Guțu pe terenul proprietate a Anei Guțu, însă de această dată Dorin Guțu a refuzat de a transmite partea sa fiicei Diana Guțu, or, Ana Guțu dorește să rețină pentru sine casa construită de sine și Dorin Guțu.

Așadar, Dorin și Ana Guțu au propus ca pentru partea sa, reclamanta, să primească o recompensă pecuniară, or, Dorin Guțu a considerat că, costul casei trebuie să fie împărțit în trei părți egale între sine, Dorin Guțu și Ana Guțu. Astfel Dorin Guțu și Ana Guțu i-au propus pentru partea sa de construcție o recompensă bănească în mărime de 15 000 Euro.

A solicitat reclamanta Viorica Guțu, încasarea în mod solidar din contul Anei Guțu și lui Dorin Guțu, în beneficiul său, suma în mărime de de 36 350 euro, compusă din ½ din îmbunătățirile adusei casei Anei Guțu în mărime de 25 850 euro, ½ costul bunurilor mobile și care constituie 7000 euro și ½ costul terenurilor agricole deținute de Dorin Guțu în mărime de 3500 euro, și încasarea cheltuielilor de judecată eventual suportate.

La data de 26 iunie 2020, reprezentantul reclamantei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii a depus cerere privind completarea acțiunii, concretizându-și cerințele privind modalitatea împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Guțu, și anume: atribuirea în proprietatea Vioricăi Guțu a următoarelor bunuri: - terenul cu destinație agricolă cu nr. cadastral XXX, S- 1,5555 ha, evaluat la prețul de 22 025 lei și 79 bani; - terenul agricol cu nr. cadastral XXX, S- 0,9999 ha, evaluat la prețul de 14 158 lei și 52 bani; - ½ din terenul agricol cu nr. cadastral XXX, S-1,9999 ha, evaluat la prețul de 283 188 lei și 46 bani; și - ½ din terenul cu nr. cadastral XXX, S- 0,2199 ha, evaluat la prețul de 3113 lei și 77 bani - toate situate în extravilanul s. XXX, r-nul XXX; atribuirea în proprietate lui Dorin Guțu a următoarelor bunuri: - tractorul de model MTZ -82.1; și remorca de model 2 PTS – 4; încasarea de la proprietarul terenului, Ana Guțu în beneficiul său, a 2/3 din costul materialelor de construcție și costul muncii echivalentă creșterii valorii terenului.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial. S-a atribuit în proprietatea personală a Vioricăi Guțu, următoarele bunuri imobile: terenul cu destinație agricolă cu nr. cadastral XXX, cu suprafața de 1,5555 ha, amplasat în extravilanul s. XXX, r-nul XXX; terenul agricol cu nr. cadastral XXX, cu suprafața de 0,9999 ha, amplasat în extravilanul s. XXX, r-nul XXX; ½ din terenul agricol cu nr. cadastral XXX, cu suprafața de 1,9999 ha, amplasat în extravilanul s. XXX, r-nul XXX; ½ din terenul cu nr. cadastral XXX, cu suprafața de 0,2199 ha, amplasat în extravilanul s. XXX, r-nul XXX. Sa atribuit în proprietate personală lui Dorin Guțu următoarele bunuri mobile: tractorul de model MTZ - 82.1, cu număr de înregistrare XXX; remorca de model 2 PTS – 4-887, cu număr de înregistrare XXX. S-a încasat de la Ana Guțu în beneficiul Vioricăi Guțu suma de 150 000 lei, pentru îmbunătățirile aduse construcției nefinalizate, amplasate în s. XXX, r-nul XXX, amplasată pe terenul ce aparține Anei Guțu. Cheltuielile de judecată suportate de părți în prezenta cauză civilă, a lăsa pe seama acestora. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de către reprezentantul apelantei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii, a fost menținută hotărârea din 28 decembrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță, urmează a fi menținută, ca fiind legală și corectă, constituind rezultatul examinării în ansamblu a tuturor probelor anexate prezentei cauze.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 16 august 2019, Viorica Guțu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dorin Guțu și Ana Guțu cu privire la partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie a foștilor soți, restituirea îmbunătățirilor în cazul accesii imobiliare artificiale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, din 18 martie 2002, Viorica Guțu s-a aflat cu pârâtul Dorin Guțu în relație de căsătorie. Din relația de căsătorie, la data de XXX în familie s-a născut fiica acestora XXX.

Ulterior, la 16 octombrie 2015, căsătoria acestora a fost desfăcută.

S-a constatat că, pe perioada căsătoriei, soții Viorica și Dorin Guțu au procurat mai multe terenuri agricole, bunuri mobile, de asemenea și materiale de construcție, au achitat costul lucrărilor la construcția casei de locuit cu mansardă, situată în gospodăria Anei Guțu, din s. XXX, r-nul XXX, care conform raportului de evaluare nr. 0365464

din 31 iulie 2020, valoarea materialelor de construcție și costul muncii efectuate la construcția nefinalizată anexă la casa veche a casei de locuit a Anei Guțu, constituie suma în mărime de 891 000 lei.

În acest context, instanța de apel a considerat ca fiind justă și întemeiată concluzia primei instanțe în latura încasării de la Ana Guțu în beneficiul Vioricăi Guțu suma în mărime de de 150 000 lei, pentru îmbunătățirile aduse construcției nefinalizate, amplasate în s. XXX, r-nul XXX, amplasată pe terenul ce aparține Anei Guțu.

Totodată, instanța de apel a remarcat faptul că, deși în cadrul examinării cauzei cu certitudine s-a constatat că, reclamanta-apelantă Viorica Guțu și pârâțul-intimat Dorin Guțu s-au aflat în relații de căsătorie în perioada anilor 2002-2015, și o perioadă îndelungată de timp s-au aflat la muncă peste hotarele țării, însă prima instanță întemeiat a reținut că, nu au fost prezentate probe că doar Viorica Guțu și Dorin Guțu ar fi făcut investiții în construcția nefinalizată amplasată în s. XXX, r-nul XXX, pe terenul aflat în proprietatea privată a Anei Guțu, în valoare de 891 960 lei, la fel nefiind probat și faptul că soții Guțu ar fi deținut suma de bani în mărime de 891 960 lei, menționată în raportul de evaluare.

Prin urmare, instanța de apel a statuat că, prima instanță just a ajuns la concluzia ca fiind neîntemeiată cerința reclamantei-apelantă Viorica Guțu privind încasarea din contul pârâtei-intimate Ana Guțu a 2/3 din valoarea de piață a construcției nefinalizate, care potrivit Raportului de Evaluare efectuat de Camera de comerț și industrie a RM, filiala Edineț, constituie 891 960 lei, hotărând încasarea de la Ana Guțu a sumei în mărime de 150 000 lei, recunoscută de ultima pe parcursul examinării cauzei, pentru îmbunătățirile aduse construcției nefinalizate, amplasate în s. XXX, r-nul XXX, amplasată pe terenul ce aparține Anei Guțu.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de către reprezentantul apelantei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii și de a menține hotărârea din 28 decembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

La 06 septembrie 2021, reprezentantul recurentei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii a depus cerere de recurs împotriva hotărârii din 28 decembrie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și deciziei instanței de apel din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea unei decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentei a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, reprezentantul recurentei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii a opinat că, prima instanță și instanța de apel au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanțelor sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 05 octombrie 2021, instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 18, V. II).

Prin referința depusă la 27 octombrie 2021, reprezentantul intimaților, Dorin și Ana

Guțu, avocatul Victor Șova, a solicitat de a considera recursul declarat de către reprezentantul recurentei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 10 iunie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 06 septembrie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 06 iulie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d.215, V. I), fapt confirmat și de către prezența la materialele dosarului a avizului de recepție nr. DS8001563842AS, contrasemnat de către reprezentantul recurentei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii, la data de 12 iulie 2021 (f.d. 217). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către reprezentantul recurentei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul recurentei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă

în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibil recursul declarat de către reprezentantul recurentei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către reprezentantul recurentei Viorica Guțu, avocatul Vasile Istratii, împotriva deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat